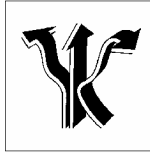

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

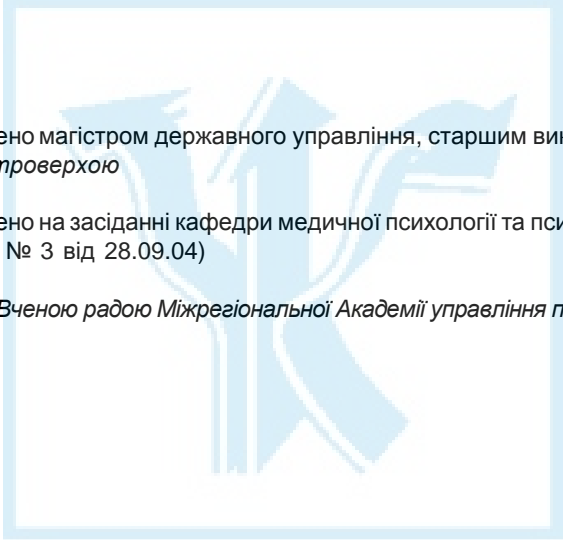
**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни**

“САНАТОРНО-КУРОРТНА РЕАБІЛІТАЦІЯ”

(для бакалаврів)

МАУП

Київ 2005

Підготовлено магістром державного управління, старшим викладачем
Ю. А. Острроверхою

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції
(протокол № 3 від 28.09.04)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Острроверха Ю. А. Навчальна програма дисципліни “Санаторно-курортна реабілітація” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2005. — 24 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Санаторно-курортна реабілітація”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, контрольні питання, а також список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вирішення проблем збереження, зміцнення і покращення здоров'я нації, підвищення її працездатного потенціалу, профілактики захворювань, лікування та оздоровлення, покращення надання медико-соціальної допомоги населенню в умовах сьогодення неможливе без оптимального використання потужних курортно-рекреаційних ресурсів України. До їх арсеналу, окрім природних факторів, а також розміщених у курортних місцевостях спеціальних лікувальних закладів (санаторіїв) і споруд, що використовуються для лікування, оздоровлення і відпочинку людей, належать, насамперед фахівці, які вживають різноманітних діагностичних, лікувально-профілактичних і відновних (реабілітаційних) заходів, а також організують і забезпечують цю діяльність.

Конкретні питання теорії і практики системного застосування в умовах курорту природних факторів (клімату, лікувальних вод тощо) в поєднанні з фізіотерапією, лікувальною фізкультурою, дієтою та іншими методами медичної реабілітації, а також з комплексом психологічних, педагогічних, організаційних, юридичних заходів, головною метою якого є відновлення (або компенсація) порушених функцій організму та працездатності хворих та інвалідів, гармонізація статусу їхньої особистості (зокрема, через позитивну корекцію системи ставлення: до себе, своєї сім'ї, близьких, власних вчинків, своєї хвороби, до культурних і духовних цінностей) вивчаються в спеціальній (невід'ємній) частині курортології — "Санаторно-курортна реабілітація".

При багатьох важких хворобах застосування комплексу санаторно-курортної реабілітації є часто єдиним засобом, здатним забезпечити досягнення лікувального ефекту. В інших випадках він, при вмілому застосуванні, суттєво підвищує та закріплює ефективність попередньо проведеного амбулаторно-поліклінічного чи стаціонарного видів лікування.

Особливість курортної практики полягає в тому, що вона поєднує в собі багато функцій: окрім комплексної (медико-соціальної, психо-емоційної тощо) реабілітація хворих та інвалідів передбачає активне збереження, зміцнення і відновлення здоров'я здорових людей, загальне профілактичне оздоровлення на-

селення і багатогранну діяльність зі забезпечення його активного дозвілля та відпочинку. Тому сучасна курортно-рекреаційна сфера перетворюється в потужну галузь світової економіки.

Санаторно-курортна реабілітація як дисципліна передбачає знання студентами основних положень курортології, хімії, фізики, біології, валеології, безпеки життєдіяльності, ознайомлення їх з основами медичних, валеологічних та екологічних знань, наявність у них елементарних навичок здорового способу життя.

Завдання програми курсу “Санаторно-курортна реабілітація”:

- усвідомлення студентами МАУП зі спеціалізації “Менеджмент курортної сфери” місця і ролі цієї науки як спеціальної (невіддільної) частини курортології в національній міжгалузевій системі охорони здоров'я та галузевій системі надання медичної допомоги населенню;
- знання та вміле використання курортно-рекреаційного потенціалу України для санаторно-курортної реабілітації конкретних категорій хворих;
- ознайомлення їх з арсеналом методів і засобів, що застосовуються на санаторно-курортному етапі лікувально-профілактичного процесу, а також із загально-організаційними питаннями його проведення;
- застосування ними цілющих природних факторів, валеологічних і реабілітаційних технологій в особистому житті та професійній діяльності;
- оволодіння основами само- та взаємодопомоги;
- формування мотивації до здорового способу життя та його пропаганди серед населення.

Програма дисципліни “Санаторно-курортна реабілітація” складається з теоретичної і практичної частин.

Теоретична частина курсу передбачає ознайомлення студентів з історією проблеми, понятійним апаратом, концептуальними положеннями та організаційно-методичними підходами до проведення санаторно-курортної реабілітації, а також чинними нормативно-директивними і інструктивно-методичними документами в цій сфері.

Практичні заняття з даного курсу супроводжуються тестуванням, інтенсивним використанням ілюстративних і роздавальних матеріалів, інтерактивних форм роботи, аналізу та обговорення самостійних робіт і мають на меті засвоєння та реальне

застосування набутих знань, вмінь і навичок в особистому житті та професійній діяльності, підготовку студентів як послідовників і пропагандистів здорового способу життя.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН вивчення дисципліни

“САНАТОРНО-КУРОРТНА РЕАБІЛІТАЦІЯ”

№ пор.	Назва розділу і теми
	<i>I. Теоретичні основи санаторно-курортної реабілітації</i>
1	Реабілітація людських ресурсів як складна проблема сучасності
2	Реабілітація: основні поняття та її міжгалузевий характер
3	Медична реабілітація: визначення, головні напрями, мета і завдання
4	Медична реабілітація на санаторно-курортному етапі
	<i>II. Сучасний арсенал методів санаторно-курортної реабілітації</i>
5	Природні фізичні курортні фактори. Природні курортотерапія і рекреація
6	Гідротермо- і пелоїдотерапія
7	Преформовані фізичні курортні фактори. Загальна (апаратна) фізіотерапія
8	Електролікування. Магніто- і ультразвукова терапія
9	Світло- і кольоротерапія
10	Апаратна аеротерапія
11	Цілющі фактори рослинного і тваринного походження
12	Біологічно активні домішки (БАДи), актуальні питання їх застосування
13	Кінезі- і механотерапія
14	Рефлексотерапія і масаж
15	Соціо-, психо- і духовна терапія
16	Комплементарні та екзотичні методи, що застосовуються в сучасній санаторно-курортній реабілітації
	<i>III. Медичні аспекти організації та проведення санаторно-курортної реабілітації</i>
17	Вимоги до раціонального та ефективного використання природних курортних факторів
18	Вимоги до раціонального та ефективного використання преформованих фізичних курортних факторів
19	Вимоги до організації та забезпечення належного медичного нагляду
20	Вимоги до організації та забезпечення оптимального санаторного режиму і створення належних умов відпочинку на курорті
	<i>IV. Організація та надання невідкладної медичної допомоги на санаторно-курортному етапі</i>
21	Кризові і невідкладні стани. Принципи та організація надання долікарської медичної допомоги в умовах курортної практики
22	Су Джок як доступна і ефективна методика для само- і взаємодопомоги

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“САНАТОРНО-КУРОРТНА РЕАБІЛІТАЦІЯ”

Розділ I. Теоретичні основи санаторно-курортної реабілітації

Тема 1. Реабілітація людських ресурсів як складна проблема сучасності

Еволюція поглядів на проблему збереження і відновлення людських ресурсів: медико-демографічні, соціально-культурологічні, політико-економічні аспекти. Становлення реабілітології як науки.

Література [1; 2; 16; 17]

Тема 2. Реабілітація: основні поняття та її міжгалузевий характер

Класичне визначення терміна “реабілітація” (від лат. *rehabilis* — відновлення здатності). Сучасне визначення поняття “реабілітація” за Всесвітньою організацією охорони здоров’я (ВООЗ) як “комплексу заходів, покликаних забезпечити особам з порушеннями функцій внаслідок хвороб, травм і вроджених вад пристосування до нових умов життя в суспільстві, в якому вони проживають”.

Поняття про три класи наслідків хвороб (морфофункціональні порушення, зниження працездатності і соціальна дезадаптація) та пов’язані з ними головні напрями реабілітаційних заходів:

а) суто медичні — відновлення здоров’я за допомогою комплексного застосування різноманітних засобів, скерованих на максимальне відновлення порушених фізіологічних функцій організму, а в разі неможливості досягнення цього — розвиток компенсаторних і замісних пристосувань (функцій);

б) психологічні (психотерапевтичні) — скеровані на нормалізацію психоемоційного статусу пацієнта, а також на формування в нього раціонального ставлення до лікування, рекомендацій лікаря, виконання реабілітаційних заходів;

в) професійні — вирішення питань працевлаштування, професійного навчання і перенавчання, визначення працездатності хворих;

г) соціально-економічні — повернення потерпілому економічної незалежності та соціальної повноцінності чи, за неможливості, створення нового прийняттого для конкретної людини становища в сім'ї, колективі чи макросоціумі.

Література [1; 2; 16; 21; 22; 25]

Тема 3. Медична реабілітація: визначення, головні напрями, мета і завдання

Сучасне розуміння медичної реабілітації як диференційованої етапної системи лікувально-профілактичних заходів з відновлення функціонального стану організму хворого до оптимального рівня його працездатності шляхом послідовного і наступного застосування індивідуального комплексу методів фармакологічного, хірургічного, фізичного і психологічного впливу на функціонально або патологічно змінені органи і системи організму (В. Сокрут, В. Казакова).

Головні її напрями: а) відновлення здоров'я практично здорових осіб або осіб, які перебувають у так званому "третьому стані"; б) медико-соціальна реабілітація хворих та інвалідів.

Усвідомлення медичної реабілітації як органічної складової саногенезу, спрямований на усунення чи компенсацію із залученням медичних засобів наслідків сумарного впливу хвороби і ятрогенних факторів.

Кінцева мета медичної реабілітації — досягнення якнайповнішого відновлення втрачених можливостей організму або, за неможливості, часткове відновлення чи компенсація порушеної або втраченої функції і в будь-якому випадку — сповільнення прогресування патологічного процесу.

Література [1; 2; 16; 25; 43; 44; 50]

Тема 4. Медична реабілітація на санаторно-курортному етапі

Відновна медицина та санаторно-курортна реабілітація. Роль і місце в системах охорони здоров'я надання медичної допомоги. Особливості організації та методології проведення санаторно-курортної реабілітації. Системні підходи до її застосування з використанням, природних факторів, фізичних, психотерапевтичних методів тощо.

Література [3; 5; 16; 22; 25; 43; 45; 50]

Розділ II. Сучасний арсенал методів санаторно-курортної реабілітації

Тема 5. Природні фізичні курортні фактори. Природні курортотерапія і рекреація

Кліматотерапія. Аеро-, геліо-, таласо-, бальнео-, літо-, спелеотерапії тощо. Вплив на організм.

Медична кліматологія. Метеопатії, їх профілактика. Поняття про геопатогенні зони. Радієстезія. Родонова загроза. Заходи запобігання шкідливому впливу на організм.

Поняття про хронобіологію та хрономедицину. Біоритми та їх значення. Критичні дні. Практичні рекомендації щодо врахування фізіологічного, емоційного, інтелектуального, добового, місячного і сезонного біоритмів у повсякденному житті і медичній практиці.

Література [6; 12; 17; 20; 22; 23; 33]

Тема 6. Гідротермо- і пелоїдотерапія

Фізіологічна дія термолікувальних середовищ. Поняття про реакції-відповіді пацієнта на лікування водою. Водолікувальні процедури. Найпоширеніші види. Показання і протипоказання щодо їх застосування. Пелоїдотерапія, її види. Використання грязей, глин, піску, парафіну, озокериту та нафталану в санаторно-курортному лікуванні. Показання і протипоказання щодо їх застосування.

Література [1; 9; 10; 18; 20; 22; 32; 47]

Тема 7. Преформовані фізичні курортні фактори. Загальна (апаратна) фізіотерапія

Поняття про загальну фізіотерапію (фізичну терапію) як галузь медичної науки і практики. Класичний зміст поняття “фізіотерапія” (від грецьк. *фізис* — природа), що буквально означає “лікування природою”. Сучасний зміст фізіотерапії, що головним чином базується на лікувальному застосуванні штучно отриманих (або преформованих) фізичних факторів. Принципи сучасної фізіотерапії. Класифікація лікувальних фізичних факторів. Фізичні та апаратні методи санаторно-курортної реабілітації.

Література [14; 22; 23; 30; 36; 40; 41]

Тема 8. Електролікування. Магніто- і ультразвукова терапія

Електричні поля та струми як лікувальний фактор. Їх біологічна і терапевтична дія. Найпоширеніші види та методи електролікування. Магніто- та ультразвукова терапія. Показання і протипоказання щодо їх застосування.

Література [15; 40–42; 44]

Тема 9. Світло- і кольоротерапія

Використання світла та кольорів у медицині. Біологічна і терапевтична дії світла видимого, інфрачервоного та ультрафіолетового діапазонів. Найпоширеніші види та методи світло- і кольоролікування. Лазеротерапія. Показання та протипоказання щодо їх застосування.

Література [15; 40–42; 44]

Тема 10. Апаратна аеротерапія

Використання преформованого повітря та його компонентів у медицині. Лікування іонізованим повітрям, озоном, аерозолями та електроаерозолями. Показання і протипоказання щодо їх застосування.

Література [15; 17; 40–42; 44]

Тема 11. Цілющі фактори рослинного та тваринного походження

Дієтологія та дієтотерапія. Дієтичні столи. Перелік дієт, їх характеристика. Харчування в постчорнобильську епоху. “Жити потрібно так, щоб їжа була ліками, а ліки — їжею” (Гіпократ). Розвантажувально-дієтична терапія.

Поняття про вітаміни, мікроелементи, антиоксиданти та ентеросорбенти. Їх біологічне значення та застосування. Лікувальні та харчові рослини у традиційній і академічній медицині. Принципи їх застосування з користю для здоров'я. Поняття про гомеопатію та гомотоксикологію.

Традиційні і сучасні підходи до застосування продуктів тваринного походження. Загроза пріонових інфекцій. Продукти бджолярства. Їх застосування в побуті і медичній практиці. Поняття про апітерапію. Застосування з лікувальною метою медичних п'явок (гірудотерапія) і біопрепаратів з них.

Література [7; 12; 13; 19; 24; 33]

Тема 12. Біологічно активні домішки (БАДи), актуальні питання застосування

Нутріціологія. Сучасне виробництво та реалізація БАД як значна галузь світової економіки. Роль і місце БАД у повсякденному житті і медичній практиці. Класифікація. Сучасний стан і проблеми державного контролю за їх виробництвом, імпортом та реалізацією. Курорти і мережевий маркетинг. Практичні рекомендації щодо застосування БАД в повсякденному житті.

Література [13; 39; 47–49]

Тема 13. Кінезі- і механотерапія

Лікувальна фізкультура і гімнастика. Теренкури. Сучасні форми. Показання і протипоказання щодо застосування.

Кінезітерапія: тренажерна, ігрова тощо. Спорттерапія. Інвалідний спорт. Використання в повсякденному житті та медичній практиці. Показання і протипоказання щодо їх застосування.

Література [1; 2; 4; 7; 12; 16; 17; 33]

Тема 14. Рефлексотерапія та масаж

Поняття про енергетичну будову організму. Рефлексологія та рефлексотерапія, мануальна терапія, масаж. Дія на організм. Сучасна класифікація. Використання в повсякденному житті та медичній практиці. Показання і протипоказання щодо їх застосування. Су Джок — терапія як базовий метод само- і взаємодопомоги.

Література [1; 2; 4; 7; 12; 16; 17; 33; 38]

Тема 15. Соціо-, психо- і духовна терапія

Роль соціо-, психо- і духовної терапії у комплексній і гармонійній санаторно-курортній реабілітації. Соціотерапія поведінкова індивідуальна і групова. Сучасні форми (“клуби”, “школи”, “центри”, “асоціації” тощо). Сімейна терапія.

Психокорекція. Сучасні види психотехнік. Використання в повсякденному житті та медичній практиці. Показання і протипоказання щодо їх застосування.

Арттерапія. Сучасні види та їх застосування в повсякденному житті і медичній практиці. Антропотерапія (покаяння, прощення, примирення, згода та любов).

Література [3; 15; 22; 23; 26; 33; 44]

Тема 16. Комплементарні та екзотичні методи, що застосовуються в сучасній санаторно-курортній реабілітації

Музикотерапія. Поняття про музикотерапію та її застосування в умовах курорту. Ароматерапія. Широко розповсюджені та екзотичні види застосування цілющих факторів (гірудо-, іпо-, дельфінотерапія тощо).

Література [3; 15; 17; 20; 23; 25; 44]

Розділ III. Медичні аспекти організації та проведення санаторно-курортної реабілітації

Тема 17. Вимоги до раціонального та ефективного використання природних курортних факторів

Принципи і конкретні питання раціонального та ефективного використання природних курортних факторів. Правила облаштування, експлуатації та техніки безпеки санаторно-курортних територій і споруд. Охороноприродні заходи.

Література [1–3; 9; 17; 20; 22; 46]

Тема 18. Вимоги до раціонального та ефективного використання преформованих фізичних курортних факторів

Правила облаштування, експлуатації та техніки безпеки фізіотерапевтичних відділень (кабінетів). Правила направлення пацієнта на лікування у фізіотерапевтичне відділення (кабінет). Поняття про сумісні та несумісні фізіотерапевтичні процедури.

Література [22; 23; 40; 41; 45; 46]

Тема 19. Вимоги до організації та забезпечення належного медичного нагляду

Організація лікувального процесу в санаторії та окремих відділеннях (кабінетах). Поняття про комплексні програми санаторно-курортної реабілітації пацієнтів та їх розробку (вибір оптимальних режимів, доз, локалізації, числа процедур, а також комбінацій цих дій).

Профілактичні, лікувальні та реабілітаційні заходи при психосоматичних захворюваннях. Приклади застосування комплексів санаторно-реабілітаційних заходів у клініці найбільш поширених захворювань (зокрема серцево-судинних та ін.).

Поняття про роль і завдання ЛКК, МСЕК, медико-педагогічних комісій.

Реабілітологія як спеціальність. Професіограма реабілітолога.

Література [1; 22; 23; 40; 41; 45; 46]

Тема 20. Вимоги до організації та забезпечення оптимального санаторного режиму і створення належних умов відпочинку на курорті

Позитивний психоемоційний мікроклімат як обов'язкова умова ефективною санаторно-курортної реабілітації. Санаторний режим і вимоги до його організації та забезпечення.

Медико-просвітницька робота з відпочиваючими та пацієнтами на курортах. Методологічні аспекти. Використання сучасних комунікативних технологій.

Література [1; 2; 22; 23; 40; 41; 45; 46]

Розділ IV. Організація та надання невідкладної медичної допомоги на санаторно-курортному етапі

Тема 21. Кризові і невідкладні стани на курорті. Принципи та організація надання долікарської медичної допомоги в умовах курортної практики

Особливості перебігу алаптаційного та реадаптаційного процесів у пацієнтів і відпочиваючих. Кризові стани на курортах. Що відбувається після курорту (повернення додому). Що треба знати організатору (менеджеру курортної справи). Що треба знати відпочиваючому (курортнику).

Організація роботи з групами відпочиваючих. Техніка безпеки на комунікаціях та екскурсіях. Забезпечення маршрутів. Куди і до кого звертатися по допомогу.

Питання організації та надання само- і взаємодопомоги в умовах курорту. Що треба знати організатору (менеджеру курортної справи). Що треба знати відпочиваючому (курортнику). Практичні навички.

Література [5; 6; 11; 22; 30; 38]

Тема 22. Су Джок як доступна і ефективна методика для само- і взаємодопомоги

Загальна характеристика Су Джок діагностики і терапії. Рекомендації ВООЗ про запровадження Су Джок як базової методики для само- і взаємодопомоги. Практичні навички застосування Су Джок у кризових і невідкладних станах.

Література [11; 38; 44]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант контрольної роботи з дисципліни “Санаторно-курортна реабілітація” студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольної роботи
А, П, Я	1
Б, У, Ю	2
В, Є, Ф	3
Г, Е, Х	4
Д, Й, Р	5
Ж, С, Ш	6
З, Т, Щ	7
І, К, О	8
Л, Ї, Ц	9
М, Н, Ч	10

Мета контрольної роботи — закріпити та поглибити теоретичні і практичні знання здобуті студентом у процесі вивчення курсу “Санаторно-курортна реабілітація”, сформувати вміння самостійно працювати з навчальною літературою, нормативно-директивними документами, статистичними матеріалами та формами первинної медичної документації. Контрольна робота оформлюється відповідно до чинних у МАУП “Методичних рекомендацій з підготовки й оформлення контрольних завдань і робіт”.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Розкрити зміст поняття “реабілітація”.
2. Охарактеризувати основні природні фізичні курортні фактори. Їх вплив на організм людини. Показання і протипоказання щодо застосування.
3. Вимоги до організації медичного нагляду в курортній практиці.

Варіант 2

1. Розкрити зміст поняття “медична реабілітація”.
2. Охарактеризувати основні преформовані фізичні фактори. Їх вплив на організм людини. Показання і протипоказання щодо застосування.
3. Правила облаштування, експлуатації та техніки безпеки фізіотерапевтичних відділень (кабінетів)

Варіант 3

1. Розкрити зміст поняття “медична реабілітація на санаторно-курортному етапі”.
2. Охарактеризувати основні методи гідротермо- і пелоїдотерапії. Їх вплив на організм людини. Показання і протипоказання щодо застосування.
3. Правила скерування пацієнта на лікування у фізіотерапевтичне відділення (кабінет)

Варіант 4

1. Розкрити зміст поняття “природні фізичні курортні фактори”. Назвати найважливіші серед них.
2. Охарактеризувати основні методи електротерапії. Їх вплив на організм людини. Показання і протипоказання щодо застосування.
3. Організація медико-просвітницької роботи на курорті.

Варіант 5

1. Розкрити зміст поняття “преформовані фізичні курортні фактори”. Назвати найважливіші серед них.
2. Охарактеризувати найважливіші методи апаратної аеротерапії. Їх вплив на організм людини. Показання і проти-показання щодо застосування.
3. Наказ МОЗ України “Про затвердження зразка санаторно-курортної путівки”, загальна характеристика докумен-та, основні положення.

Варіант 6

1. Розкрити зміст поняття “фізіотерапія”. Її місце та роль у санаторно-курортній реабілітації.
2. Охарактеризувати найважливіші методи світло- і кольо-ротерапії. Їх вплив на організм людини. Показання і про-типоказання щодо застосування.
3. Кризові та невідкладні стани на курортах. Принципи по-передження та організація надання медичної допомоги.

Варіант 7

1. Розкрити зміст поняття “курортотерапія”.
2. Дієтотерапія в комплексі санаторно-курортної реабілітації. Вплив на організм людини. Показання і протипоказання щодо застосування.
3. Поняття про сумісні і несумісні фізіотерапевтичні проце-дури.

Варіант 8

1. Розкрити зміст поняття “кліматотерапія”.
2. Фітотерапія в комплексі санаторно-курортної реабілітації. Вплив на організм людини. Показання і протипоказання щодо застосування.
3. “Методичні рекомендації з контролю за якістю курорт-них ресурсів у місцях відпуску лікувальних процедур і в лікувально-плавальних басейнах”; загальна характе-ристика документа, основні положення.

Варіант 9

1. Розкрити зміст поняття “санаторний режим”.
2. Застосування БАД у повсякденному житті і практиці. Їх класифікація і вплив на організм. Показання і протипоказання щодо застосування.
3. “Методичні рекомендації з проведення моніторингу природних курортних ресурсів (мінеральних вод і лікувальних грязей)”; загальна характеристика документа, основні положення.

Варіант 10

1. Розкрити зміст поняття “комплексні програми санаторно-курортної реабілітації”.
2. Рефлексотерапія в комплексі санаторно-курортної реабілітації. Вплив на організм людини. Показання і протипоказання щодо їх застосування.
3. Вимоги до організації невідкладної медичної допомоги на санаторно-курортному етапі.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Предмет і завдання дисципліни “Санаторно-курортна реабілітація”.
2. Реабілітація: основні поняття, її міжгалузевий характер.
3. Три класи наслідків хвороб і пов’язані з ними головні напрями реабілітаційних заходів.
4. Основні досягнення та проблеми вітчизняної реабілітології.
5. Медична реабілітація: визначення, головні напрями, мета і завдання
6. Особливості організації та проведення медичної реабілітації на санаторно-курортному етапі.
7. Спеціаліст реабілітолог. Характеристика його діяльності.
8. Що потрібно для здоров’я тілесного, душевного і духовного?
9. Єдність духу і тіла. Психосоматичні захворювання.
10. Основні принципи очищення та оздоровлення людини.

11. Процеси акліматизації та реакліматизації, їх значення для здоров'я людини.
12. Адаптивні реакції та резистентність організму.
13. Кризові та невідкладні стани у відпочиваючих (курортників). Профілактика та невідкладна медична допомога.
14. Головні правила здорового способу життя щодня.
15. Здоровий спосіб життя. Його значення для кожного з нас.
16. Організація та проведення медико-просвітницької роботи на курортах.
17. Визначення поняття “реабілітація”.
18. Визначення поняття “медична реабілітація”.
19. Визначення поняття “санаторно-курортна реабілітація”
20. Характеристика поняття “природні фізичні лікувальні фактори”.
21. Характеристика поняття “преформовані фізичні курортні фактори”.
22. Характеристика поняття “фітотерапія”.
23. Характеристика поняття “апаратна фізіотерапія”.
24. Сумісні і несумісні фізіотерапевтичні процедури.
25. Характеристика поняття “гірудотерапія”.
26. Характеристика поняття “бальнеотерапія”.
27. Характеристика поняття “рефлексотерапія”.
28. Характеристика поняття “дієтотерапія”.
29. Електролікування. Його основні види. Показання і протипоказання.
30. Світло- і кольоролікування. Його основні види. Показання і протипоказання.
31. Основні природні лікувально-оздоровчі фактори. Їх використання в повсякденному житті.
32. Охарактеризуйте головні природні лікувально-оздоровчі фактори курортів.
33. Природа та види лікувальних пелоїдів (грязей).
34. Вплив мінеральних вод на організм людини.
35. Вплив лікувальних грязей на організм людини.
36. Вплив основних факторів клімату на організм людини.
37. Основні вимоги до забезпечення контролю за якістю курортних ресурсів.

38. Дієтичні столи. Їх характеристика.
39. БАД у повсякденному житті та медичній практиці.
40. Вимоги до санітарно-протиепідемічного режиму на курорті. Заходи щодо його забезпечення.
41. Вимоги до санаторного режиму. Заходи щодо його забезпечення.
42. Сучасний екологічний стан вітчизняних курортів. Заходи щодо його оптимізації.
43. Значення позитивного психоемоційного мікроклімату.
44. Профілактичні, лікувальні та реабілітаційні заходи при серцево-судинних захворюваннях.
45. Психокорекція. Використання в повсякденному житті і медичній практиці.
46. Загальні медичні протипоказання щодо направлення на санаторно-курортне лікування.
47. Види та вимоги до заповнення типових форм медичної санаторно-курортної документації.
48. Заходи безпеки при застосуванні апаратної фізіотерапії.
49. Вимоги до організації невідкладної медичної допомоги на санаторно-курортному етапі.
50. У відпочиваючого сонячний удар. Ваші дії?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Алексеев О. И., Шимонко И. Т., Орлов О. Б.* Лечение и реабилитация на курортах Трускавца и Сходницы. — К.: Здоровья, 1994. — 176 с.
2. *Алексеев О. И., Радисюк М. И., Шимонко И. Т.* Радиация. Санаторно-курортна реабілітація. — К.: Наук. думка, 1995. — 95 с.
3. *Алексеев О. И., Берегуляк У. И.* Порівняльна характеристика мінеральних вод Трускавецького, Східницького і Збручанського регіонів // Укр. бальнеол. журн. — 2002. — № 3. — С. 28–32.
4. *Бенджамин Гарри.* Популярный справочник естественного лечения: Пер. с англ. — Л.: Икар, 1992. — 140 с.

5. *Боголюбов В. М., Зубкова С. М.* Адаптивные изменения в организме при действии физических факторов // Мед. реабилитация, курортология, физиотерапия. — 1995. — № 1. — С. 5–9.
6. *Бокша В. Г., Богоуцкий Б. В.* Медицинская климатология и климатотерапия. — К.: Здоровья, 1980. — 248 с.
7. *Брэтмен Стивен.* Нетрадиционная медицина. — СПб.: Питер Пабблишинг, 1997. — 288 с.
8. *Броков Т., Реш К. И др.* Грязевая терапия: Статистика и исследовательские приоритеты в будущем на примере гинекологических показаний (обозрение) // Укр. бальнеол. журн. — 1999. — № 1. — С. 34–47.
9. *Варивода І. М., Кушнір В. В.* Курорты Прикарпаття. — К.: Здоров'я, 1989. — 160 с.
10. *Водолечение* / Сост.: А. А. Кузьменко и др. — К.: Здоровья, 1992. — 240 с.
11. *Все по уходу за больными в больнице и дома* / Под общ. ред. акад. РАМН Ю. П. Никитина, Б. П. Маштакова. — М.: ГЭОТАР МЕДИЦИНА, 1999. — 704 с.
12. *Гарбузов В. И.* Человек — жизнь — здоровье: Древние и новые каноны медицины. — СПб.: Комплект, 1995. — 429 с.
13. *Гичев Ю. Ю., Гичев Ю. П.* Руководство по биологически активным пищевым добавкам. — М.: Триада-Х, 2001. — 232 с.
14. *Гоэке К., Гриджук Э.* Гинекологическая бальнеотерапия (практические рекомендации) // Укр. бальнеол. журн. — 2000. — № 1. — С. 42–48.
15. *Гурленя А. М., Багель Г. Е.* Физиотерапия и курортология нервных болезней — Минск: Вышэйш. шк., 1989. — 398 с.
16. *Дубровский В. И.* Реабилитация в спорте. — М.: Физкультура и спорт, 1991. — 204 с.
17. *Иванов Е. М.* Актуальные вопросы восстановительной медицины Приморского края. — Владивосток: Изд-во ДВГАЭУ, 2001. — 204 с.

18. *Йотов І. Н.* Цілюща глина (її лікувальні властивості) / Пер. з болг. І. Вишниченко. — К.: Глобус, 1991. — 32 с.
19. *Крылов А. А., Марченко В. А.* Руководство по фитотерапии. — СПб.: Питер, 2000. — 416 с.
20. *Курорт Трускавець* / Под ред. И. Т. Шимонко. — К.: Здоровья, 1999. — 108 с.
21. *Курортна* реабілітація потерпілих від Чорнобильської катастрофи / За ред. проф. С. В. Івасівки, В. Н. Корзуна, Г. І. Стеценка. — К.: Здоров'я, 1987. — 142 с.
22. *Курортология* и физиотерапия: В 2 т. / Под ред. В. М. Боголюбова. — М., 1985.
23. *Лещинский А. Ф., Улащиков С. С.* Комплексное использование лекарственных средств и физических факторов при различной патологии. — К.: Здоровья, 1989. — 240 с.
24. *Липа Ю.* Ліки під ногами. — Вільнюс, 1991. — 111 с. — (Репринт).
25. *Лисенюк В. П., Самосюк І. З., Кожанова А. К.* Сучасні стандарти та критерії у реабілітаційній медицині // Вопр. реабілітації, курортології, фізіотерапії. — 2000. — № 2. — С. 48–51.
26. *Лободин В. Т.* Здоровье и духовность. — СПб.: Комплект, 1994. — 389 с.
27. *Лунд Джон В.* Курорты и бальнеотерапия в США // Укр. бальнеол. журн. — 2000. — № 1. — С. 93–95.
28. *Любчик В. Н.* Современные задачи курортного этапа реабилитации // Вестн. физиотерапии и курортологии. — 1998. — № 4. — С. 65–69.
29. *Мазурин А. В., Григорьев К. И.* Метеопатология у детей. — М.: Медицина, 1990. — 144 с.
30. *Медицинская* реабілітація в терапії: Рук. для студ. и врачей / В. Н. Сокрут, В. Н. Казаков, Е. С. Поважная, И. Р. Швиренко и др.; Под ред. В. Н. Сокрута, В. Н. Казакова. — Донецк: ОАО “УкрНТЭК”, 2001. — 1076 с.
31. *Методичні* рекомендації з контролю за якістю курортних ресурсів у місцях відпуску лікувальних процедур та у лікувально-плавальних басейнах. — АТ “Укрпрофоздоровниця”. — К., 1996. — 9 с.

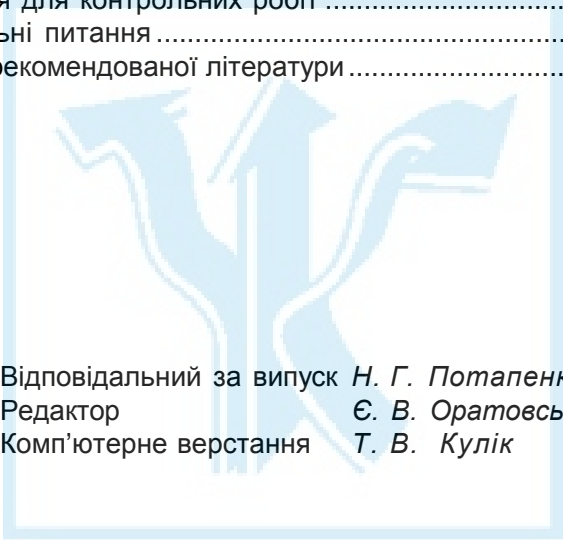
32. *Методичні рекомендації з проведення моніторингу природних курортних ресурсів (мінеральних вод і лікувальних грязей) / МОЗ України, Укр. НДІ МР. — К.; Одеса, 1996. — 12 с.*
33. *Немедикаментозное лечение в клинике внутренних болезней / К. Д. Бабов, М. А. Блиндер, Н. Н. Богданов и др. — К.: Здоровья, 1995. — С. 300.*
34. *Оздоровительное и диетическое питание: Цикл лекций / Под ред. В. И. Циприяна. — К.: Логос, 2001. — 336 с.*
35. *Оржешковский В. В., Оржешковский В. В. Болюсотерапия (глинолечение) // Вестн. физиотерапии и курортологии. — 2001. — № 1. — С. 102–106.*
36. *Оржешковский В. В., Оржешковский В. В. Магнитотерапия // Вестн. физиотерапии и курортологии. — 1998. — № 4. — С. 46–49.*
37. *Основы валеологии: В 3 кн. / Под общ. ред. акад. В. П. Петленко. — К.: Олимп. лит., 1998.*
38. *Пак Чжэ Ву. Су Джок терапия в экстренных ситуациях. — М.: Су Джок Академия, 2001. — 138 с.*
39. *Палієнко Г. Г., Возіанов О. Ф., Лобода М. В. Правильне питне лікування — резерв ефективного оздоровлення людей і завантаження оздоровчих закладів країн Чорноморського узбережжя, на курортах, у містах, промислових і “чорнобильських” зонах // Укр. бальнеол. журн. — 2002. — № 3. — С. 42–44.*
40. *Панасюк Є. М., Федорів Я. М., Модилевський В. М. Загальна фізіотерапія і курортологія. — Львів: Світ, 1990. — 136 с.*
41. *Панасюк Є. М., Федорів Я. М., Модилевський В. М., Фільчикова З. І. Фізіотерапія. — К.: Здоров'я, 1995. — 196 с.*
42. *Пидаев А. В. Комплексный анализ эффективности использования лечебных факторов у больных хроническими неспецифическими заболеваниями легких на курорте // Вестн. физиотерапии и курортологии. — 1997. — № 1. — С. 5–7.*

43. *Пономаренко Г. Н.* Синдромно-патогенетический подход — стратегия развития физиотерапии в XXI в. // Мед. реабилитация, курортология, физиотерапия. — 2000. — № 1. — С. 7–9.
44. *Популярная* медицинская энциклопедия. — 3-е изд. / Гл. ред. В. И. Покровский. — М.: Сов. энцикл., 1991. — 688 с.
45. *Про затвердження* типових інструкцій щодо заповнення форм первинної медичної документації лікувально-профілактичних закладів: Наказ МОЗ України № 258 від 03 липня 2001 р. // Зб. норм.-прав. док. з охорони здоров'я. — 2002. — Жовт. — С. 58–110.
46. *Про санаторно-курортне* лікування: Наказ МОЗ України № 102/13 від 11.05.2000 р. — <http://www.nau.kiev.ua>
47. *Семенова Н. А.* Человек — соль Земли. — СПб.: СДС, 1998. — 448 с.
48. *Стояновский Д. Н.* Народная медицина. — К.: Universitas, 1992. — 464 с.
49. *Шаталова Г.* Целебное питание на основах энергетической целесообразности. — М.: Культура и традиции. 1995. — 288 с.
50. *Юнгманова Хелена.* О лечении на чешских курортах // Укр. бальнеол. журн. — 2002. — № 3. — С. 81–91.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Санаторно-курортна реабілітація”	5
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Санаторно-курортна реабілітація”	6
Вказівки до виконання контрольної роботи	14
Завдання для контрольних робіт	15
Контрольні питання	17
Список рекомендованої літератури	19

Відповідальний за випуск *Н. Г. Потапенко*
Редактор *Є. В. Оратовська*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2016

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП